

Prof. Dr. Ali Beba

Proje Geliştirme
ve Uygulama
Merkezi

Yeni yılın ilk yayınındaki bu yazıda, AB'de KOBİ'lerin Ar-Ge projelerine çok büyük destekler sağlayan ve ülkemizin de resmen ortağı olduğu 7'inci Çerçeve Programı'nın sağladığı olanakları özetleyeceğim.

7'inci Çerçeve Programı: Desteklenen Konular ve Bütçe Dağılımı

Ocak 2007-Aralık 2013 yılları arasında yedi yıl sürecek olan "7'inci ÇP" adlı devasa Ar-Ge destek programının toplam bütçesi, 54.5 milyar Euro.

Yani 2007 yılından bu yana Ar-Ge projesi üreten özel ve resmi kurumlara her yıl ortalama 7 milyar Euro proje desteği sağlanıyor. Program toplam bütçesinin yüzde 90'ı (48.6 milyar Euro) aşağıdaki dört temel alt programı için ayrılmış bulunuyor.

İşbirliği Özel Programı

Temel hedef, sanayi ve araştırma kuruluşları arasında işbirlikleri oluşturmak ve aşağıdaki tematik alanlarda ortak Ar-Ge içerikli çalışmalar yapılmasını sağlamak. Sağlık; Gıda, Tarım ve Biyoteknoloji; Bilgi ve İletişim Teknolojileri; Nanoteknoloji; Enerji; Çevre (İklim değişikliği dahil); Taşımacılık (Havacılık dahil); Sosyo Ekonomik ve Beşeri Bilimler; Güvenlik; Uzay.

İşbirliği programının toplam bütçesi 32.3 milyar Euro. Bunun da yüzde 15'lik payı yukarıdaki tematik alanlarda Ar-Ge proje desteği verilmek üzere KOBİ'lere ayrılmış bulunuyor.

Fikirler Özel Programı

Bu program Ar-Ge derinliği fazla olan projeler için geliştirilmiş. Bu nedenle de programdan yararlanacak kurumlar daha çok akademik kuruluşlar ve Ar-Ge faaliyetleri yoğun özel sektör kuruluşları oluyor.

İnsan Gücünü Geliştirme (Kişiyi Destekleme-Araştırmacıların Dolaşımı Programı)

AB 7'inci Çerçeve Programı'nın dördüncü alt programı "İnsan Gücünü Geliştirme" programıdır. Programın hedef kitlesi akademisyenler, uzmanlar ve uluslararası tanınırlığı olan bilim adamlarıdır. Üst düzeyde Ar-Ge faaliyetleri yapan veya yaptırın kişiler, bu programdan yararlanırlar. KOBİ ve büyük ölçekli işletmelerde Ar-Ge görevi yapan kişiler bu programdan destek alabilirler.

Ancak KOBİ'ler için çok daha yararlı olan diğer bir özel program "Kapasiteler Alt Programı"dır.

Kapasiteler Programı

Bu alt program özellikle KOBİ ve Büyük işletmelerin Ar-Ge içerikli projelerini destekler. Amaç AB genelini-

KOBİ AR-GE PROJELERİ İÇİN BÜYÜK FIRSAT: 7'inci Çerçeve Programı

de özel sektör kuruluşlarının araştırma ve inovasyon yeteneğini geliştirmek ve bu kuruluşlar arasında iletişimi sağlayarak, AB ülkeleri arasında dayanışmayı artırmak ve böylelikle AB'nin global piyasalarda daha rekabetçi olmasına katkı sağlamaktır. Global ekonomik krizin her gün biraz daha yoğun yaşandığı

ülkemizde KOBİ'lerimizin bu programı çok yakından incelemesi ve Ar-Ge içerikli projeleri için bu programdan yararlanması çok yerinde olacaktır.

7'inci ÇP'na Başvuru

7'inci ÇP ile ilgili en güncel bilgilere <http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm> internet sitesinden ulaşılabilir. Bunun yanında, Türkiye'de bu programın "Ulusal İrtibat Noktası" görevini üstlenen TÜBİTAK ile de temasa geçilebilir. (<http://www.fp7.org.tr>) Koşullara uygun olarak hazırlanmış başvurular www.cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.FP7SubmitProposalPage internet adresine elektronik ortamda yapılır. Her aşamada da TÜBİTAK'tan destek istenebilir.

Değerlendirme Süreci

7'inci ÇP desteği almak üzere hazırlanan ve başvuru yapılan projeler, müracaat tarihinden yaklaşık üç hafta içinde değerlendirmeye alınır. Bu durum proje koordinatörüne bildirilir. Değerlendirme süreci yaklaşık sekiz hafta sürer. Proje desteklenmek üzere seçildiği takdirde 7'inci ÇP yetkilileri ile görüşmeler ve pazarlıklar başlar. Projenin hazırlanmasından destek alınmasına kadar geçen süre normalde 4-6 ay arasındadır. Ancak bazı durumlarda bu süre 1 yıla kadar çıkabilir.

Sonuç ve Öneri

2002-2006 tarihleri arasında 17.5 milyar Euro bütçeli 6'ncı ÇP'na Türkiye yaklaşık 248 milyon Euro katkı ile dahil oldu. Ancak üretilen projelerin toplam getirisi 50 milyon Euro seviyesinde kaldı. Yani bu programa beş kopya ancak bir aldık.

Tarihin tekerür etmemesi ve benzer durumu yaşamamız için 7'inci ÇP'na çok daha bilinçli ve çok daha fazla proje ile katılmamız gerekiyor.

Özellikle 32.3 milyar Euro bütçeli "İşbirliği" ve 4.2 milyar Euro bütçeli "Kapasiteler" programı, KOBİ'ler için büyük bir fırsattır. Bu bütçelerin yüzde 15'i KOBİ projelerine ayrılmıştır.

Bu konuda daha detaylı bilgiye ihtiyaç duyanlar "Prof. Dr. Ali Beba, KOBİ ve Büyük Ölçekli İşletmelerin Projeleri İçin AB Çerçeve Programları, 2. Baskı" (Mikado Yayıncılık, Aralık 2008)" adlı yayını inceleyebilir.

(*) Ticat: Ticari İcat anlamındaki bu sözcük yazılı olarak ilk kez Arman Kırım tarafından kullanılmıştır.

Bu konularda daha detaylı bilgiye ihtiyaç duyanların "KOBİ ve Büyük Ölçekli İşletmelerin Projeleri İçin AB Fonları" (Mikado Yayıncılık, Nisan 2008) adlı yayını incelemelerini öneriyoruz.